

APROBAT

la ședința Consiliului de administrație
al BC „Victoriabank” SA
proces-verbal nr. 139
din 24.12.07

MODIFICAT

prin HCA proces-verbal nr. 144
din 07.03.2008

**POLITICA DE CONTABILITATE
a BC „Victoriabank” SA
pentru anul 2008**

CAPITOLUL 1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Politica de contabilitate reprezintă totalitatea conceptelor de bază, caracteristicilor calitative, regulilor, metodelor și procedurilor, aprobate de conducerea BC „Victoriabank” SA (în continuare Bancă) pentru ținerea contabilității și întocmirea rapoartelor financiare.

1.2. Prezentă politică de contabilitate a fost elaborată în conformitate cu cerințele:

- a) Standardelor Naționale de Contabilitate;
- b) Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova cu modificările ulterioare;
- c) Legii contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007;
- d) Regulamentului Băncii Naționale a Moldovei privind organizarea contabilității în băncile din Republica Moldova nr.238 din 10.10.2002 cu modificările ulterioare;
- e) Codului Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 cu modificările ulterioare;
- f) Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.338 din 21.03.2003.

1.3. Politica de contabilitate este o parte componentă a sistemului de evidență contabilă în Bancă și este aplicată în concordanță cu alte acte normative cu privire la evidența contabilă.

1.4. Politica de contabilitate a fost elaborată, având la bază următoarele principii:

- a) continuitatea activității;
- b) contabilitatea de angajamente;
- c) permanența metodelor;
- d) separarea patrimoniului și datoriilor;
- e) necompensarea;
- f) consecvența prezentării;
- g) prioritatea conținutului asupra formei;
- h) inteligibilitatea;
- i) relevanța;
- j) credibilitatea;
- k) comparabilitatea.

1.5. Principalele obiective ale politicii de contabilitate în Bancă sunt:

- a) Formarea informației oportune, detaliate, veridice și consistente cu privire la activitatea Băncii și situația ei patrimonială și financiară;
- b) Ținerea evidenței contabile detaliate, depline și veridice a tuturor operațiunilor contabile, existența și mișcările activelor și obligațiunilor, folosirea resurselor materiale și financiare;
- c) Folosirea evidenței contabile ca bază în luarea deciziilor de administrare a patrimoniului Băncii.

1.6. Domeniu de aplicare:

Politica de contabilitate se extinde asupra tuturor subunităților structurale.

1.7. Politica de contabilitate se elaborează pentru fiecare an gestionar de către Direcția contabilitate și se aprobă de către Consiliul de administrație al Băncii. Ea poate fi modificată în cazul:

- a) modificărilor legislației în vigoare;
- b) modificărilor în baza normativă a contabilității;
- c) elaborării unor noi proceduri de contabilitate.

CAPITOLUL 2. ORGANIZAREA ȘI ȚINEREA EVIDENȚEI CONTABILE

2.1. Răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine Președintelui Băncii.

2.2. Președintele Băncii este obligat:

- a) să organizeze și să asigure ținerea contabilității în mod continuu;
- b) să asigure elaborarea și respectarea politicii de contabilitate în conformitate cu cerințele Legii contabilității, ale S.I.R.F. și ale S.N.C.;
- c) să asigure elaborarea și aprobarea:
  - procedeele interne privind contabilitatea de gestiune;
  - formularelor documentelor primare și registrelor contabile, în cazul lipsei formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile Băncii;
  - regulilor circulației documentelor și tehnologiei de prelucrare a informației contabile;
- d) să asigure întocmirea și prezentarea la timp, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite de Ministerul Finanțelor, precum și integritatea și păstrarea acestora conform cerințelor Organului de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
- e) să organizeze sistemul de control intern, inclusiv efectuarea inventarierii;
- f) să asigure documentarea faptelor economice ale entității și reflectarea acestora în contabilitate;
- g) să asigure respectarea actelor normative în vigoare;
- h) să asigure întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare în conformitate cu cerințele Legii contabilității și standardele de contabilitate.

2.3 Contabilul-șef al Băncii asigură:

- a) controlul privind reflectarea în conturile contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate în toate subdiviziunile structurale ale Băncii;
- b) prezentarea informației operative în baza înscrierilor contabile;
- c) întocmirea rapoartelor financiare în termenii stabiliți de beneficiari;
și poartă răspundere pentru respectarea principiilor metodologice de organizare a contabilității.

2.4. Contabilul-șef al Băncii, de comun acord cu Președintele Băncii, semnează acte care servesc drept temei pentru primirea și predarea valorilor materiale, mijloacelor bănești, precum și privind datorile de decontare, creditare (cu excepția creditelor acordate clienților) și financiare.

2.5. Contabilului-șef al Băncii i se interzice să primească spre executare documente privind operațiile financiare și economice ce contravin actelor legislative și normative în vigoare, fapt despre care el informează în scris Președintele Băncii. Astfel de documente se primesc spre executare numai cu indicațiile suplimentare în scris ale Președintelui Băncii, căruia ulterior îi revine răspunderea pentru efectuarea lor (conform Articolului 19 din Legea Contabilității).

2.6. Banca, cel puțin o dată pe an (de regulă, la sfârșitul anului), efectuează inventarierea activelor și pasivelor sale ținând cont de cerințele Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.27 din 28.04.2004 având drept scop:

- stabilirea existenței efective a mijloacelor fixe, terenurilor, activelor nemateriale, investițiilor financiare, stocurilor de mărfuri și materiale, mijloacelor bănești, volumului producției în curs de execuție, creanțelor și datorilor etc.;
- verificarea integrității activelor prin compararea existenței efective a acestora cu datele

contabilității;

- stabilirea bunurilor care parțial și-au pierdut calitatea inițială sau a modelelor învechite;
- depistarea bunurilor neutilizate în scopul vânzării lor ulterioare;
- verificarea respectării regulilor și condițiilor de păstrare a stocurilor de mărfuri și materiale, mijloacelor bănești, precum și a regulilor de întreținere și exploatare a mașinilor, utilajelor și a altor mijloace fixe;
- verificarea realității valorii de bilanț a activelor pe termen lung, stocurilor de mărfuri și materiale, mijloacelor bănești din casierie și din conturile instituțiilor financiare, datoriilor și creanțelor și altor posturi de bilanț.

2.7.Cerințele contabilului șef cu privire la confirmarea documentară a operațiunilor și prezentarea în contabilitate a documentelor justificative sunt obligatorii pentru toți lucrătorii Băncii.

2.8.Evidența contabilă în Bancă este ținută în conformitate cu cerințele Standardelor Naționale de Contabilitate.

2.8.Evidența contabilă este ținută în limba de stat.

2.9.Evidența sintetică în cadrul Băncii este ținută în conformitate cu "Planul de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova".

2.10.Banca întocmește bilanțul sintetic zilnic, lunar și anual pe toată Banca.

2.11.Filialele Băncii de sine stătător întocmesc bilanțul sintetic.

2.12.Bilanțul totalizat conține bilanțurile tuturor filialelor.

2.14.Nu se permite formarea soldurilor negative la conturile de depozit ale clienților.

2.15.Soldurile și rulajele din evidența analitică trebuie să corespundă datelor din evidența sintetică.

2.16.În fiecare zi trebuie să fie format și tipărit bilanțul contabil desfășurat pe toate conturile.

2.17.Înregistrările contabile efectuate greșit se corectează cu permisiunea contabilului șef sau persoanei împuternicite prin stornarea operațiunii contabilizate greșit în baza documentelor de corectare - nota de contabilitate întocmită în baza documentelor justificative.

Înregistrarea contabilă a corectărilor se efectuează în ziua depistării acestora. Corectarea înregistrărilor contabile greșite, care necesită trecerea la scăderi a mijloacelor din conturile clienților, se efectuează în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

2.18.Conturile clienților sunt deschise în conformitate cu Regulamentul Băncii Naționale a Moldovei privind deschiderea, modificarea și închiderea conturilor la băncile din Republica Moldova nr.297 din 25.11.2004.

2.19.Toate conturile analitice (inclusiv cele interne) sunt înregistrate în registrul conturilor deschise. Conturile sunt deschise de către contabilul-șef sau de către persoanele desemnate.

2.20.Conturile analitice sunt deschise în conformitate cu structura conturilor analitice deschise în cadrul Băncii.

2.21.Operațiunile de decontare sunt executate conform următoarelor regulamente:

- a) Regulamentul cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 02.03.2006;
- b) Regulamentul cu privire la transferul de credit, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.373 din 15.12.2005;
- c) Regulamentul cu privire la debitarea directă, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 374 din 15.12.2005;
- d) Regulamentul privind suspendarea operațiunilor, sechestrarea și perceperea în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 375 din 15.12.2005
- e) Regulamentul privind utilizarea sistemelor de deservire bancară la distanță, aprobat prin Hotărârea

- Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 376 din 15.12.2005.
- f) Regulamentul cu privire la transferul de credit în cadrul BC"Victoriabank"SA, aprobat prin procesul verbal al Consiliului de administrație al BC"Victoriabank"SA nr.96 din 29.09.06 cu modificările ulterioare;
  - g) Regulamentul cu privire la debitarea directă, aprobat prin procesul verbal al Consiliului de administrație al BC"Victoriabank"SA nr.96 din 29.09.06;
  - h) Regulamentul și procedurile interne privind suspendarea operațiunilor, sechestrarea și perceperea în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare deschise în BC"Victoriabank"SA, aprobat prin procesul verbal al Consiliului de administrație al BC"Victoriabank"SA nr.96 din 29.09.06;
  - i) Regulamentul privind utilizarea sistemelor de deservire bancară la distanță în cadrul BC"Victoriabank"SA, aprobat prin procesul verbal al Consiliului de administrație al BC"Victoriabank"SA nr.96 din 29.09.06.

2.25.Operațiunile de casă în cadrul Băncii se execută conform Regulamentului privind operațiunile de casă în cadrul BC „Victoriabank” SA”, aprobat prin Hotărârea nr.122 din 21,06,2007 Consiliului de administrație al Băncii.

2.26.Operațiunile contabile sunt confirmate și executate de către lucrătorii Direcției contabilitate.

2.27. Toți angajații Băncii se subordonează contabilului-șef în problemele ce țin de organizarea și ținerea contabilității.

2.28.Toate documentele primite în timpul zilei operaționale trebuie să fie prelucrate și reflectate în conturi în aceeași zi.

2.29. Banca utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate se utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea Băncii.

2.30. Documentele primare întocmite pe suport hârtie sau în formă electronică au aceeași putere juridică.

2.31. În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, Banca, la solicitarea utilizatorului, este obligată să imprime copia documentului pe suport hârtie din cont propriu.

2.32. Documentele primare întocmite vor conține următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea și numărul documentului;
- b) data întocmirii documentului;
- c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entității în numele căreia este întocmit documentul;
- d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice - codul personal;
- e) conținutul faptelor economice;
- f) etaloanele cantitative și valorice în care sunt exprimate faptele economice;
- g) funcția, numele, prenumele și semnătura, inclusiv digitală, a persoanelor responsabile de efectuarea și înregistrarea faptelor economice.

În documentele primare întocmite pentru necesitățile interne ale Băncii respectarea prevederilor punctului 2.32. lit.c) și d) nu este obligatorie.

În funcție de natura faptelor economice și a tehnologiei de prelucrare a informației în documentele primare pot fi incluse și alte elemente suplimentare.

2.33. Documentele primare primite de Bancă într-o limbă străină, alta decât cea engleză și rusă, vor fi traduse în limba de stat, cu descrierea tranzacției respective.

2.34. Datele din documentele primare și centralizatoare se înregistrează, se acumulează și se prelucrează în registrele contabile.

2.35. Registrul contabil conține următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea registrului;
- b) denumirea Băncii (subdiviziunii);
- c) perioada pentru care se întocmește registrul;

- d) data efectuării faptelor economice, grupate în ordine cronologică și/sau sistemică;
- e) etaloanele de evidență a faptelor economice;
- f) funcția, numele, prenumele și semnăturile persoanelor responsabile de întocmirea registrului.

2.35. Registrele contabile se întocmesc pe suport hârtie sau în formă electronică. Dacă registrul contabil este întocmit în formă electronică, Banca, la solicitarea organelor autorizate, este obligată să imprime pe cont propriu copia acestuia pe suport hârtie.

2.36. Registrele contabile obligatorii sunt Balanța de verificare, extrasele din cont și alte registre centralizatoare, care servesc drept bază pentru întocmirea rapoartelor financiare.

2.37. Banca este obligată să organizeze un sistem de control intern. Răspunderea pentru organizarea și aplicarea controlului intern o poartă conducerea Băncii.

2.38. Sistemul de control intern este organizat în corespundere cu prevederile Recomandărilor Băncii Naționale a Moldovei cu privire la sistemele de control intern în băncile din Republica Moldova nr.330 din 09.11.98.

2.39. Sistemul de control intern al Băncii este constituit dintr-un complex de măsuri, reglementări, limitări, relații de emitere, executare, raportare și control a dispozițiilor conducerii Băncii, adoptate în scopul gestionării corecte și eficiente a instituției financiare în conformitate cu legislația în vigoare, interesele depunătorilor (clientelei) și acționarilor, în baza unei informații autentice, complete și operative.

2.40. La elaborarea sistemelor de control se iau în considerație volumul, numărul și tipul tranzacțiilor, diversitatea operațiunilor, gradul de risc asociat cu fiecare domeniu de activitate, gradul de centralizare și descentralizare, precum și gradul și metodele de utilizare a procesoarelor bazei de date electronice.

CAPITOLUL 3. PROCEDEELE DE EVIDENȚĂ CONTABILĂ APLICATE DE BANCĂ

3.1 MIJLOACE BĂNEȘTI

Mijloacele bănești (mijloacele băncii din conturile "Nostro", casierie și depozitele la vedere ale clienților) reprezintă investițiile financiare pe termen scurt și extrem de lichide, care pot fi ușor convertite în sume determinate de mijloace bănești, al căror risc de schimbare a valorii este neînsemnat.

Fluxul mijloacelor bănești se reflectă în bilanțul contabil al Băncii în momentul primirii de către Bancă a mijloacelor în numerar și prin virament și în momentul utilizării lor în dependență de tipul de activitate:

- a) operațională;
- b) investițională;
- c) financiară.

Activitatea operațională reprezintă rezultatul operațiunilor bancare și altor evenimente, așa ca:

- a) încasarea dobânzilor și comisioanelor;
- b) plata dobânzilor și comisioanelor;
- c) recuperarea creditelor anterior trecute la scăderi din contul reducerilor pentru pierderi la credite;
- d) încasări din alte venituri;
- e) plăți privind salariații (inclusiv la cererea salariaților, plata contribuțiilor pentru asigurarea socială, a impozitului pe venit);
- f) plăți privind furnizorii și antreprenorii (inclusiv pentru mărfurile și serviciile prestate);
- g) majorarea (diminuarea) activelor (inclusiv plasări la bănci, depozite și rezervele obligatorii plasate în BNM, credite pe termen scurt acordate băncilor și clienților, achiziționarea (vânzarea) hârtiilor de valoare pentru vânzare și alte active);
- h) majorarea (diminuarea) obligațiunilor (inclusiv depozite primite de la clienți și de la bănci, împrumuturi pe termen scurt obținute de la bănci și alte obligațiuni);
- i) plățile impozitului pe venit

care influențează la formarea profitului (pierderilor) și este indicatorul principal al suficienței mijloacelor bănești de care dispune Banca fără a recurge la surse externe de finanțare pentru:

- a) achitarea creditelor;

- b) finanțarea activității sale de bază;
- c) plata dividendelor;
- d) efectuarea investițiilor.

Activitatea investițională reprezintă activitatea de procurare și ieșire a activelor pe termen lung, precum și alte investiții și include:

- a) acordarea creditelor clienței (creditele pe termen lung acordate băncilor și clienței, inclusiv leasingul);
- b) achiziționarea (vânzarea) hârtiilor de valoare investiționale (inclusiv cota de participare în activitatea altor întreprinderi);
- c) achiziționarea (vânzarea) activelor materiale (inclusiv capitalizarea cheltuielilor pentru modernizarea și dotarea activelor);
- d) achiziționarea (vânzarea) activelor nemateriale (inclusiv capitalizarea cheltuielilor pentru modernizarea și dotarea activelor);
- e) încasarea dividendelor;
- f) încasarea dobânzilor (numai cele obținute din activitatea investițională);
- g) investiții în părți legate (inclusiv întreprinderi-fiice și organizații asociate);
- h) achiziționarea (vânzarea) filialelor și a altor întreprinderi.

Activitatea financiară reprezintă activitatea care conduce la modificarea volumului și conținutului capitalului social și a mijloacelor împrumutate pe termen lung și include:

- a) emiterea (răscumpărarea) acțiunilor și a altor hârtii de valoare proprii;
- b) primirea (rambursarea) împrumuturilor pe termen lung (inclusiv leasingul financiar);
- c) obținerea (achitarea) datoriilor subordonate;
- d) plata dividendelor;
- e) plata dobânzilor (provenite din activitatea financiară).

3.2. EVIDENȚA VALORILOR MOBILIARE

*Evidența valorilor mobiliare se ține conform "Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova", procedurilor evidenței contabile a operațiunilor cu valorile mobiliare, elaborate de Banca Națională a Moldovei, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

*modificat conform procesului verbal nr. 144 din 07.03.08

*Valorile mobiliare investiționale sunt valorile mobiliare pe care conducerea Băncii intenționează să le păstreze până la scadență și care sunt înregistrate la valoarea de cumpărare, corectată cu valoarea premiului sau scontului în operațiunile efectuate până la scadența lor. Dobânda la valorile mobiliare investiționale este reflectată la venituri din dobânzi. O diminuare a valorii de piață este luată în considerație numai în cazul când aceasta este apreciată a fi definitivă.

*modificat conform procesului verbal nr. 144 din 07.03.08

Operațiunile cu valorile mobiliare pentru revânzare (comercializare) sunt înregistrate la valoarea de piață. Toate câștigurile și pierderile realizate și nerealizate din tranzacțiile cu valori mobiliare sunt reflectate în venitul net din activitatea comercială. Dobânda câștigată din tranzacțiile cu valorile mobiliare deținute pentru revânzare este reflectată în venitul net din activitățile comerciale.

Hârtiile de valoare de stat destinate comercializării și valorile mobiliare corporative se revaluează lunar la valoarea lor justă (valoarea de piață).

Beneficiul și pierderea de la realizarea valorilor mobiliare sunt reflectate în conturile corespunzătoare de venituri/cheltuieli pe operațiuni comerciale.

3.3. EVIDENȚA CREDITELOR ȘI REDUCERILOR PENTRU PIERDERI LA CREDITE ȘI ANGAJAMENTELOR CONDIȚIONALE CREDITARE

Evidența creditelor și angajamentelor condiționale creditare se ține conform Planului de conturi al

evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova, procedurilor evidenței contabile ale operațiunilor privind activitatea de creditare elaborate de Banca Națională a Moldovei, Regulamentului cu privire la procedurile evidenței contabile ale operațiunilor de creditare în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.96 din 29.09.2006, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Evidența creditelor se ține la valoarea datoriei rămase.

Separat se ține evidența reducerilor pentru pierderi la credite și valoarea inițială a creditului.

În fiecare perioadă de timp în darea de seamă privind rezultatele financiare sunt indicate modificările în rezervele pentru posibilele pierderi la credite și provizioanele pentru pierderi la angajamentele condiționale creditare.

Angajamente condiționale creditare reprezintă garanții emise și obligațiuni de acordare a creditelor pe viitor.

Activele creditare și angajamentele condiționale creditare se clasifică și pentru ele se formează reduceri pentru pierderi la credite și provizioane pentru pierderi la angajamentele condiționale în bilanțurile filialelor Sediului central al Băncii în conformitate cu:

- a) Regulamentul Băncii Naționale a Moldovei nr 224 din 30.08.2007 cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale",
- b) Politica în domeniul clasificării activelor și angajamentelor condiționale în cadrul BC"Victoriabank"SA", aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007
- c) Procedura cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale creditare în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007;
- d) Procedura privind evidența contabilă a reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor la angajamentele condiționale în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007.

Activele creditare și angajamentele condiționale creditare se evaluează de Bancă și ulterior se includ în una din următoarele categorii:

- a) Standard – 2%
- b) Supravegheat – 5%
- c) Substandard – 30%
- d) Dubios – 60%
- e) Compromis – 100%.

Angajamentele condiționale noi trebuie clasificate la momentul luării în evidență la conturile extrabilanțiere.

Angajamentele condiționale creditare sunt atribuite la o categorie de risc ca și activele creditare, cu aplicarea factorului de conversie creditară.

Dacă activele (angajamentele condiționale) pot fi clasificate diferit, acestea se referă la o categorie mai dură.

În baza clasificării creditelor și angajamentelor condiționale creditare Banca creează mărimea necesară a mijloacelor rezervate în conturile de reduceri pentru pierderi la credite și provizioane la angajamentele condiționale.

Anterior evaluării creditului și angajamentului condițional creditar Banca diminuează valoarea acestuia cu valoarea asigurării în cazul în care asigurarea reprezintă:

- a) hârtii de valoare de stat emise de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova sau hârtii de valoare emise de Banca Națională a Moldovei (CertIFICATELE BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI) sau hârtii de valoare emise de Guvernul unei țări-membre a Organizației de Colaborare Economică și Dezvoltare;
- b) garanții ale Guvernului Republicii Moldova sau ale Guvernului unei țări-membre a Organizației de Colaborare Economică și Dezvoltare cu condiția că:

- unica condiție de realizare a dreptului ce reiese din garanție constituie incapacitatea clientului de a-și îndeplini angajamentele față de bancă;
- toate condițiile garanției sunt clare;
- garanția poate fi realizată astfel, că nici garantul, nici o altă persoană nu vor putea contesta drepturile băncii reieșind din garanție;

c) gaj în formă de depozite bănești, consemnate la Bancă.

Banca formează și recalculează reduceri pentru pierderi la credite la:

- a) acordarea creditelor;
- b) modificarea valorii de bilanț a creditelor (acordare următoarei tranșe, achitare, reevaluare);
- c) reclasificarea creditelor dintr-o categorie în alta;
- d) acoperirea creditelor clasificate ca compromise;
- e) rambursarea creditelor, acoperite anterior din fondul de risc.

Banca formează și recalculează provizioane pentru pierderi la angajamente condiționale la:

- a) încheierea contractului de acordare a creditelor;
- b) acordarea creditelor;
- c) reclasificarea angajamentelor condiționale dintr-o categorie în alta.

În cazul micșorării mărimii calculate a contului reduceri pentru pierderi la active față de mărimea formată restituirea mijloacelor se efectuează pe aceleași conturi din care este format contul reduceri pentru pierderi la active.

În cazul în care angajamentul condițional se constată ca activ în bilanțul contabil, contul provizioane pentru pierderi la angajamente condiționale se va micșora cu suma provizioanelor pentru pierderi aferentă acestui angajament condițional, iar contul reduceri pentru pierderi la credite se va majora cu suma reducerilor pentru pierderi la activul respectiv.

Dobânda aferentă creditelor se reflectă conform metodei calculării anticipate. Reflectarea dobânzii încetează în cazul nerambursării procentelor și / sau a creditului pentru o perioadă mai mare de 60 zile de la termenul de rambursare. Dobândă inclusă în bilanț dar neîncasată este stornată, iar creditul este trecut în categoria creditelor fără dobândă.

În caz dacă dobânda la creditele trecute în stare de neacumulare n-a fost primită, dar este deja inclusă în venit, Banca efectuează înregistrări contabile de stomare (efectuarea operațiunii inverse) în bilanțul contabil și în raportul privind rezultatele financiare (Raportul de profit și pierderi) în momentul în care creditul este considerat în stare de neacumulare. Concomitent, aceste dobânzi sunt înregistrate la contul memorandum.

Plățile ulterioare primite de Bancă la aceste credite în primul rând, sunt atribuite dobânzii și apoi sumei inițiale a creditului, în cazul în care nu este prevăzut altfel în contractul de credit.

Creditele clasificate ca compromise la data gestionară nu se reflectă de Bancă în bilanțul contabil la următoarea dată gestionară și se acoperă din contul reducerilor pentru pierderi la credite.

Banca ține evidența creditelor acoperite din contul reducerilor pentru pierderi la credite la conturi memorandum și exercită în continuare dreptul legal deplin pentru a obține rambursarea creditului.

Banca reflectă ca recuperări sumele rambursate pentru achitarea creditelor trecute anterior la scăderi din contul reducerilor pentru pierderi la credite, majorând soldul reducerilor pentru pierderi la credite și **micșorând cheltuielile aferente.**

Banca poate renegocia sau prolunga creditul acordat, însă determinarea stării de expirare sau neacumulare se efectuează în baza contractului inițial.

3.4 CLASIFICAREA ACTIVELOR (CARE NU SUNT CREDITE) ȘI ANGAJAMENTELOR CONDIȚIONALE ȘI FORMAREA REDUCERILOR PENTRU PIERDERI LA ACTIVE (CARE NU SUNT CREDITE) ȘI PROVIZIOANELOR PENTRU PIERDERI LA ANGAJAMENTE CONDIȚIONALE (NECREDITARE)

Banca clasifică activele și angajamentele condiționale și calculează reducerile pentru pierderi la active și provizioanele pentru pierderi la angajamente condiționale în conformitate cu:

- a) Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale, aprobat prin HCA al BNM nr.224 din 30.08.07;
- b) Politica în domeniul clasificării activelor și angajamentelor condiționale în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007;
- c) Procedura cu privire la clasificarea activelor aferente conturilor „Nostro”, plasările în bănci în valută străină, plasările overnight în valută străină, decontările documentare, angajamentele condiționale (acreditive) în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007;
- d) Procedura cu privire la clasificarea activelor aferente valorilor mobiliare, cotelor de participare, plasărilor în băncile rezidente și obligațiunilor de procurare a valorilor mobiliare/cotelor de participare în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007;
- e) Procedura privind clasificarea activelor aferente debitorilor pe investiții capitale și decontărilor cu persoanele fizice și juridice în cadrul BC „Victoriabank” SA”, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007;
- f) Procedura privind evidența contabilă a reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor la angajamentele condiționale în cadrul BC "Victoriabank" SA", aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.138 din 19.12.2007;

Clasificarea și rezervarea mijloacelor în contul reducerilor pentru pierderi la active (care nu sunt credite se aplică la următoarele active:

- conturi „Nostro” în bănci, cu excepția mijloacelor bănești datorate de BNM și mijloacelor bănești înregistrate în conturile „Nostro” în băncile din străinătate care au ratingul categoriei nu mai mic de A-/A3 atribuit de către cel puțin una din agențiile Standard & Poor's, Moody's și Fitch-IBCA, cu condiția că băncile în cauză sunt concomitent rezidente ale țărilor cu ratingurile menționate. În cazul în care ratingul atribuit unei bănci/țări diferă de la o agenție la alta, se ia în considerație ratingul agenției care a atribuit ratingul cel mai mic;
- plasări în bănci, cu excepția mijloacelor bănești datorate de BNM, plasări în băncile din străinătate care au ratingul categoriei nu mai mic de A-/A3 atribuit de către cel puțin una din agențiile Standard & Poor's, Moody's și Fitch-IBCA, cu condiția că băncile în cauză sunt concomitent rezidente ale țărilor cu ratingurile menționate. În cazul în care ratingul atribuit unei bănci/țări diferă de la o agenție la alta, se ia în considerație ratingul agenției care a atribuit ratingul cel mai mic;
- hârtii de valoare investiționale (cu excepția celor de stat emise de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova sau celor emise de BNM (Certificatele Băncii Naționale a Moldovei) sau celor emise de Guvernul unei țări-membre a Organizației de Colaborare Economică și Dezvoltare);
- cote de participare;
- debitori pe investiții capitale;
- decontări documentare;
- decontări cu persoane fizice și juridice.

Clasificarea și rezervarea mijloacelor în contul provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale se aplică la următoarele angajamente condiționale (necreditare) ale băncii de acordare și investire a mijloacelor bănești pe viitor (cu excepția celor care pot fi anulate necondiționat de către bancă):

- obligațiuni de procurare a valorilor mobiliare/cotelor de participare;
- acreditive emise (cu excepția acreditivelor acoperite cu mijloace bănești);
- trate acceptate;
- cambii realizate cu andosamentul băncii.

Activele și angajamentele condiționale noi trebuie clasificate la momentul apariției activelor în bilanțul

băncii, iar angajamentele condiționale la momentul luării în evidență la conturile extrabilanțiere.

În baza clasificării, se determină mărimea necesară a mijloacelor rezervate în conturile reduceri și provizioane pentru pierderi la active și angajamente condiționale.

Activele și angajamentele condiționale se evaluează de Bancă și ulterior se includ în una din următoarele categorii:

- a) Standard – 2%
- b) Supravegheat – 5%
- c) Substandard – 30%
- d) Dubios – 60%
- e) Compromis – 100%.

În baza clasificării activelor și angajamentelor condiționale, Banca creează mărimea necesară a mijloacelor rezervate în conturile de reduceri pentru pierderi la active și provizioane la angajamentele condiționale.

Mijloacele rezervate în contul reduceri pentru pierderi la active se utilizează pentru acoperirea activelor clasificate compromise (pierderi). Aceste active se trec la scăderi din contul reducerilor pentru pierderi la active, în corespondență cu conturile activelor în decursul următorului trimestru după data gestionară la care au fost clasificate în acest mod. Concomitent, aceste active sunt înregistrate la contul memorandum.

Activele clasificate compromise (pierderi) la data gestionară nu trebuie reflectate în bilanțul Băncii la următoarea dată gestionară.

Sumele rambursate aferente activelor trecute la scăderi din contul reduceri pentru pierderi la active în corespondență cu conturile activelor respective se reflectă ca recuperări care majorează soldul contului reduceri pentru pierderi la active.

În cazul micșorării mărimii calculate a contului reduceri pentru pierderi la active față de mărimea formată, restituirea mijloacelor se efectuează pe aceleași conturi din care a fost format contul reduceri pentru pierderi la active.

În cazul în care angajamentul condițional se constată ca activ în bilanțul contabil (adică postul respectiv corespunde definiției și criteriilor de constatare a activului), contul provizioane pentru pierderi la angajamente condiționale se va micșora cu suma provizioanelor pentru pierderi aferentă acestui angajament condițional, iar contul reduceri pentru pierderi la active se va majora cu suma reducerilor pentru pierderi la activul respectiv care va corespunde riscului aferent acestuia la momentul înscrierii în bilanțul contabil.

În cazul în care Banca în schimbul rambursării unui activ, supus clasificării obține o cotă de participare, un activ material sau alte bunuri, a căror valoare este mai mică decât suma activului respectiv, suma neacoperită a acestuia se trece la scăderi din contul reduceri pentru pierderi la active în corespondență cu contul activului dat.

Defalcările de reduceri pentru pierderi la active și provizioanele pentru pierderi la angajamente condiționale efectuate sunt recunoscute ca cheltuieli deductibile ale perioadei de gestiune (an fiscal) în temeiul prevederilor Codului Fiscal (art.31).

3.5. EVIDENȚA DEPOZITELOR

Evidența depozitelor se ține conform Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Dobânda la depozite, inclusiv la depozitele persoanelor fizice, este calculată zilnic și se reflectă în evidență conform metodei calculării cheltuielilor.

Dobânda se calculează după formula $365/366$, reieșind din zilele calendaristice în an.

3.6. EVIDENȚA OPERAȚIUNILOR ÎN VALUTĂ STRĂINĂ

Evidența operațiunilor în valută străină se efectuează conform Regulamentului evidenței contabile a operațiunilor în valută străină în BC "Victoriabank" SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.59 din 27-29 ianuarie 2004.

În activitatea sa Banca formează atât active, cât și pasive în valută străină. În rapoartele financiare toate operațiunile efectuate în valută străină se reflectă în valută națională la cursul oficial al valutilor, stabilit de Banca Națională a Moldovei la data efectuării tranzacției.

Soldurile mijloacelor aferente conturilor valutare se reflectă în rapoartele financiare în valută națională. În acest scop, Banca reevaluează aceste solduri de fiecare dată, când se schimbă cursul oficial al valutilor, stabilit de Banca Națională a Moldovei.

Reevaluarea soldurilor conturilor în valută străină din clasele I "Active" și II "Obligațiuni" se reflectă în contul 4655 "Venituri/pierderi aferente reevaluării valutilor străine".

Banca nu deține conturi valutare pentru reflectarea veniturilor, cheltuielilor și operațiunilor în capitalul acționar și de rezervă.

3.7. EVIDENȚA ACTIVELOR MATERIALE PE TERMEN LUNG

Evidența activelor materiale pe termen lung se ține conform Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova, SNC nr.16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung", Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.338 din 21.03.2003, Regulamentului privind evidența activelor materiale și nemateriale în cadrul BC "Victoriabank" SA," aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.139 din 24.12.2007, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

*Activele materiale sunt constatate ca mijloace fixe dacă:

- a) reprezintă o formă materială cu valoarea de intrare mai mare decât plafonul stabilit de legislație (3000 lei);
- b) este planificat pentru utilizare pe un termen mai mare de un an;
- c) este proprietatea Băncii, utilizată în activitatea sa economică și nu este destinat vânzării.

Reflectarea în evidență a obiectelor constatate drept mijloace fixe se efectuează la *valoarea de intrare* care constă din:

- a) valoarea de cumpărare, inclusiv impozitele și taxele prevăzute de legislație, plătite la achiziționare;
- b) cheltuielile de aducere a activului achiziționat în starea de lucru pentru a fi utilizat după destinație (cheltuieli de transport, instalare, testare, etc.)

Valoarea de intrare a mijloacelor fixe trebuie rotunjită până la lei.

*modificat conform procesului verbal nr. 144 din 07.03.08

Diferența de la rotunjire se înregistrează la conturile 4941 „Alte venituri” sau 5941 "Alte cheltuieli".

După constatarea inițială, mijlocul fix este evaluat la valoarea de intrare, diminuată cu uzura acumulată, în conformitate cu metoda recomandată de condițiile SNC nr.16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung".

Uzura mijloacelor fixe se calculează începând cu luna care urmează după luna intrării (punerii în funcțiune) a acestora și se termină din luna care urmează după luna ieșirii.

Banca calculează uzura reieșind din valoarea inițială, aplicând durata de funcționare utilă, stabilită în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.338 din 21.03.2003, folosind metoda liniară a trecerii la cheltuieli a uzurii.

Clasificarea și durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe

Denumirea grupei	Contul de evidență	Durata de funcționare utilă (după Catalog), ani	Codul (după Catalog)	Categoria de proprietate
Teren pământ	1601	-	-	-
Casa de locuit	1603	45	11000502000	I
Clădiri administrative	1603	40	11000402000	I
Altă tehnică de calcul	1604	3	14847100000	V
Alte aparate de uz casnic	1604	2	16850820000	V
Aparat de cântărit	1604	10	14842390000	IV
Aparat de casă	1604	3	14847100000	V
Aparat de fotografiat	1604	10	14900600000	IV
Aparat telefon	1604	5	14851700000	V
Bancomat	1604	10	16847290300	IV
Cabina metalica	1609	7	16940320000	V
Camera video	1604	5	14852800000	V
Cazan (boiler)	1604	10	14840200000	IV
Computer	1604	3	14847100000	V
Climatizor	1604	4	14841510000	V
Contor electric	1604	6	14903000000	V
Contor termic	1604	4	14902600000	V
Convecteur	1604	4	14841510000	V
Detector valuta	1604	7	14902200000	V
Dispozitiv securitate	1604	8	14853100000	V
Dispozitiv destinație de gospodărie	1604	6	14903000000	V
Fax	1604	5	14851700000	V
Aparat de cafea	1604	4	14841981910	V
Frigidere	1604	15	14841810000	IV
Magnetofon	1604	5	14852000000	V
Mașina de spălat	1604	7	14845000000	V
Mașini de dactilografiat	1604	5	14846900000	V
Mobilier	1604	5	16940330000	V
Modem	1604	3	14847100000	V
Monitor	1604	3	14847100000	V
Perforator electric	1604	2	16850800000	V
POS terminal	1604	3	14847100000	V
Imprimantă	1604	5	14844300000	V
Radiotelefon	1604	5	14852520000	V
Rafturi metalice	1604	7	16940320000	V
Dulap metalic	1604	10	16940310000	IV
Router	1604	3	14847100000	V
Safeu	1604	10	16940310000	IV
Scanner	1604	3	14847100000	V
Stație electrica	1604	12	14850211000	IV
Stație radiodifuziune	1604	3	14852790920	V
Telefon mobil	1604	5	14852520910	V
Televizor	1604	5	14852800000	V
Aparat video	1604	5	14852800000	V
Xerox	1604	10	14900900000	IV

Autoturism	1605	7	15870300000	V
Autovehicule pentru transportat mărfuri pana la 5t	1605	6	15870421000	V
Microbuz	1605	7	15870300000	V
Alte articole din metal	1609	7	16940320000	V
Arme	1609	10	16930300000	IV
Covor	1609	7	16570330000	V
Jaluzele	1609	5	16940380000	V
Panou publicitate	1609	5	16970110000	V
Unelte manuale sau mecanice de gospodărire	1609	4	16820700000	V
Îmbunătățirea mijloacelor fixe arendate	1606	termenul de arendă conform Contractului	10000000000	-

Metoda liniară duce la trecerea la cheltuieli a costului mijlocului fix în rate egale pe tot parcursul funcționării lui utile. Suma uzurii calculate în fiecare lună este reflectată la cheltuielile Băncii.

Suma maximă a uzurii acumulate nu trebuie să depășească valoarea inițială a mijloacelor fixe.

Banca nu calculează uzura următoarelor mijloace fixe:

- terenurilor;
- mijloacelor fixe conservate în conformitate cu legislația în vigoare;
- mijloacelor fixe ale băncii (filialei) în timpul reconstrucției sau reînverzării tehnice a acestora - în cazul stopării activității;
- mijloacelor fixe la care s-a calculat integral uzura, dar care continuă să fie exploatate;
- activelor materiale pe termen lung în curs de execuție.

Cheltuielile legate de reparații curente și exploatarea mijloacelor fixe se consideră ca cheltuieli ale perioadei de gestiune.

*Cheltuielile legate de reparația capitală a mijloacelor fixe se consideră ca investiții capitale (se capitalizează) și se atribuie la majorarea costului obiectului reparat numai în cazul în care, în rezultatul reparației capitale, se mărește termenul de funcționare efectivă sau productivitatea obiectului reparat. În celelalte cazuri cheltuielile pentru reparații se consideră ca cheltuieli ale perioadei de gestiune.

*modificat conform procesului verbal nr. 144 din 07.03.08

În cazul modificării esențiale a valorii venale (de piață) a mijloacelor fixe, ce a intervenit în urma creșterii ratei inflației, etc. ele pot fi reevaluate.

Evidența obiectelor reevaluate se ține la valoarea calculată în urma reevaluării.

Valoarea reevaluată este valoarea activelor materiale stabilită în urma procesului de reevaluare. Frecvența reevaluării activelor depinde de gradul modificărilor survenite în valoarea venală a activului respectiv supus reevaluării și se determină de conducerea băncii.

Dacă un obiect dintr-o grupă oarecare de active este reevaluat, este necesară reevaluarea întregii grupe de obiecte.

La reevaluarea obiectului mijloacelor fixe este necesar a calcula și suma uzurii acumulate a acestuia la data reevaluării.

Rezultatele reevaluării obiectului mijloacelor fixe după constatarea acestuia ca activ se reflectă în felul următor:

- suma majorării valorii de bilanț se trece la majorarea capitalului propriu în contul de bilanț 3551 "Diferența din reevaluarea activelor materiale pe termen lung";
- suma reducerii valorii de bilanț se trece la micșorarea capitalului propriu în contul de bilanț 3551 "Diferența din reevaluarea activelor materiale pe termen lung".

Aceste modificări ale valorii de bilanț sunt reflectate pe fiecare activ în parte. Este interzisă compensarea

reducerii valorii de bilanț din reevaluarea unui activ pe seama majorării valorii de bilanț a altui activ. Când mijloacele fixe și alte active pe termen lung sunt scoase din uz, sumele majorării și micșorării valorii de bilanț sunt trecute respectiv la venituri și cheltuieli ale activității de investiții.

La situația din 31 decembrie Banca va efectua un calcul separat al amortizării conform Regulamentului privind evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.289 din 14.03.2007 pentru a-l include în Declarația anuală cu privire la impozitul pe venit.

Banca nu constituie fond de rezerve pe parcursul funcționării activelor materiale pe termen lung.

Rezultatele realizării mijloacelor fixe sunt calculate ca diferența dintre valoarea de **intrare**, uzura acumulată la momentul ieșirii și suma încasată din vânzare și sunt incluse în raportul privind rezultatele financiare ale Băncii.

În cazul casării mijloacelor fixe înainte de expirarea termenului de funcționare diferența dintre valoarea de **intrare** și uzura acumulată este trecută la cheltuielile de la casarea mijloacelor fixe.

Activele materiale pe termen lung sunt casate sau comercializate doar în baza hotărârii Comitetului de direcție al Băncii.

3.8. EVIDENȚA ACTIVELOR NEMATERIALE

Evidența activelor nemateriale se ține conform Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova, SNC nr.13 "Contabilitatea activelor nemateriale", Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.338 din 21.03.2003, Regulamentului privind evidența activelor materiale și nemateriale în cadrul BC "Victoriabank" SA," aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr.139 din 24.12.2007, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Evidența activelor nemateriale se ține la valoarea inițială. Valoarea de intrare a acestor active constă din valoarea de cumpărare, taxele vamale, valoarea serviciilor pentru procedurile vamale, impozitele prevăzute de legislație și consumurile aferente creării și aducerii activului în stare de lucru.

Amortizarea activelor nemateriale se calculează reieșind din termenul de funcționare stabilit în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.338 din 21.03.2003, folosind metoda liniară a trecerii la cheltuieli a amortizării.

Denumirea grupei	Contul de evidență	Durata de funcționare utilă (după Catalog), ani	Codul (după Catalog)
Baza de date	1631	3	22000001000
Program informatic	1631	5	22000002000
Limbaaj de programare si sisteme operaționale	1631	3	22000002010
Spot publicitar video	1631	3	23000001020
Licența	1631	termenul licenței ¹	25000005000
Ștampile	1631	3	25000006000

Amortizarea activelor nemateriale se calculează începând cu luna care urmează după luna intrării (punerii în funcțiune) acestora și se termina din luna care urmează după luna ieșirii.

¹ Dar nu mai mare de 20 de ani

Metoda liniară conduce la trecerea la cheltuieli a costului activului nematerial în rate egale pe tot parcursul funcționării lui utile. Suma amortizării calculate în fiecare lună este reflectată la cheltuielile Băncii.

Suma maximă a amortizării acumulate nu trebuie să depășească valoarea inițială a activului nematerial.

Activul nematerial se casează din bilanțul Băncii la ieșirea acestuia sau în cazul în care Banca nu mai planifică să obțină în viitor avantaj economic (profit) din utilizarea sau vânzarea lui. Rezultatele din ieșiri se reflectă în Raportul privind rezultatele financiare ca diferență între valoarea venală și valoarea de bilanț a activelor nemateriale (p.56 SNC 13).

3.9. EVIDENȚA STOCURILOR DE MĂRFURI ȘI MATERIALE

Banca achiziționează mărfuri și materiale, destinate consumului în procesul de activitate și la prestarea serviciilor, care cuprind:

- a) materiale destinate consumului în activitatea bancar[(petrol, materiale de uz gospodăresc, etc.);
- b) obiecte de mică valoare și scurtă durată.

Evidența obiectelor de mică valoare și scurtă durată (OMVSD) și a materialelor se ține conform cerințelor SNC 2 "Stocurile de mărfuri și materiale".

Activele achiziționate de Bancă, valoarea unitară a cărora este mai mică decât plafonul de 3000 lei, indiferent de durata de exploatare sau cu o durată de funcțiune mai mică de un an, indiferent de valoarea unei unități se reflectă în evidență ca obiecte de mică valoare și scurtă durată.

Cheltuielile de achiziționare a stocurilor de mărfuri și materiale cuprind valoarea cumpărăturilor, taxele vamale și alte impozite, prevăzute de legislația în vigoare (cu excepția impozitelor care ulterior urmează a fi restituite întreprinderii de către organele fiscale), precum și cheltuielile de transport legate nemijlocit de achiziționarea mărfurilor.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată sunt reflectate în bilanț la suma valorii de achiziție a obiectelor aflate la depozit.

Evidența OMVSD prețului cărora depășește 1/2 (1500 lei) din valoarea minimă a mijloacelor fixe se ține la contul bilanțier 1661 "Active de mică valoare și scurtă durată". Amortizarea se calculează în proporție de 100 % din valoarea lor la momentul dării în exploatare.

Obiectele, a căror valoare individuală nu este mai mare de 1500 lei, se trec la cheltuieli pe măsura eliberării acestora de la depozit și punerii în exploatare.

Banca reflectă în evidența contabilă rezervele de mărfuri și materiale, cu excepția obiectelor de mică valoare și scurta durată, potrivit prețurilor medii ponderate cu raportarea la cheltuielile Băncii pe măsura consumării.

3.10 EVIDENȚA CREAȘTELOR ȘI DATORIILOR

Banca reflectă în bilanțul contabil ca creanțe datoriiile altor întreprinderi și persoane fizice față de Bancă, care se creează în rezultatul activității, aferente facturilor comerciale primite pentru diferite procurări de mărfuri și servicii, veniturilor calculate, plăților în avans, etc.

Banca reflectă în bilanțul contabil datoriiile Băncii față de alte întreprinderi și persoane fizice, care se creează în rezultatul activității, aferente facturilor comerciale emise pentru livrări de mărfuri și servicii, cheltuielilor calculate, plăților primite în avans, etc.

Creanțele și datoriiile pe termen scurt se înregistrează în contabilitate la valoarea nominală, iar creanțele și datoriiile pe termen lung - la valoarea scontată, în conformitate cu cerințele standardelor de contabilitate.

Contabilitatea creanțelor și datoriilor se ține pe categorii, clienți, furnizori, alți debitori și creditori.

3.11 EVIDENȚA PLĂȚILOR ANTICIPATE

Banca efectuează plăți anticipate pentru procurări de servicii, mărfuri și materiale, documentele confirmative pentru care vor fi prezentate în perioadele ulterioare sau consumul cărora intervine în perioadele ulterioare.

Sumele reflectate în bilanțul contabil ca plăți anticipate se trec la cheltuieli la prezentarea documentelor confirmative, în perioada în care s-au consumat sau proporțional unei perioade anumite la decizia Băncii.

3.12. EVIDENȚA ACTIVELOR ȘI OBLIGAȚIUNILOR FINANCIARE

Banca reflectă activele și obligațiunile financiare la valoarea justă, care reprezintă valoarea cu care un activ poate fi tranzacționat sau o datorie poate fi stinsă între părți independente în cazul unei tranzacții cu prețul determinat obiectiv.

Banca reflectă la valoare justă următoarele tipuri de active financiare:

- a) active financiare create de bancă;
- b) investiții păstrate până la scadență;
- c) active financiare destinate pentru efectuarea tranzacțiilor;
- d) active financiare destinate pentru vânzare.

Banca reflectă următoarele active financiare la valoarea de bilanț:

- a) creditele eliberate;
- b) creanțele cu scadență fixă;
- c) investițiile cu scadență fixă.

Banca ține evidența activelor și obligațiunilor clasificate corespunzător termenelor de plată ale perioadei rămase până la rambursare conform contractului la data bilanțului.

Pentru coordonarea termenelor de rambursare și dependența ulterioară a Băncii de alte surse de lichiditate, Banca utilizează aceleași termene de rambursare atât pentru active, cât și pentru obligațiuni. Perioadele de rambursare utilizate de Bancă sunt:

- până la o lună;
- 1 lună – până la 2 luni;
- 2 luni – până la 3 luni;
- 3 luni – până la 6 luni;
- 6 luni – până la 9 luni;
- 9 luni – până la 1 an;
- 1 an – până la 2 ani;
- 2 ani – până la 5 ani;
- peste 5 ani.

Pentru aprecierea justă a lichidității, Banca ține evidența activelor și obligațiunilor sale după termenul rămas până la data rambursării. Pentru activele Băncii, care nu prevăd prin contract o dată de scadență, termenul de scadență este data posibilă a comercializării lor.

Pentru a aprecia, conduce și controla expunerea la risc legat de rata dobânzii, Banca utilizează în calitate de termen de rambursare atât pentru active, cât și pentru obligațiuni, termenul rămas până la următoarea dată, la care pot fi schimbate ratele dobânzii.

În cazul achitării preventive a dobânzilor (cheltuielilor) înainte de termenul stabilit, Banca reflectă sumele ca plăți anticipate încasate (efectuate).

3.13. EVIDENȚA ACTIVELOR LUATE ÎN POSESIA BĂNCII ÎN SCHIMBUL RAMBURSĂRII CREDITULUI

În scopul evidenței bunurilor luate în posesia Băncii în urma exercitării dreptului de gaj (benevolă sau în baza ordonanței instanței de judecată) valoarea lor se ține la contul extrabilanțier 7754.

La decizia conducerii Băncii bunurile primite în posesie în schimbul rambursării creditului pot fi înregistrate ca active în bilanț.

Activele materiale, achiziționate de Bancă în schimbul rambursării creditului, sunt înregistrate separat de alte investiții în active materiale pe termen lung.

La înregistrarea contabilă a activelor materiale, achiziționate în schimbul rambursării creditelor, se reflectă valoarea cea mai mică dintre suma de bază a creditului și valoarea de piață a activelor materiale achiziționate.

Banca este în drept să dețină active materiale, achiziționate în schimbul rambursării creditelor, în decurs de 18 luni din data achiziționării acestora.

În cazul în care în decursul termenului indicat aceste bunuri nu au fost comercializate, valoarea lor se reflectă la pierderi. Concomitent, valoarea activelor materiale, trecute la pierderi se reflectă la contul memorandum pentru evidența și comercializarea ulterioară a acestora.

În cazuri excepționale Banca, în termen de până la 4 luni de la expirarea termenului de deținere a activelor materiale pe termen lung achiziționate în schimbul rambursării creditelor, se adresează la Banca Națională a Moldovei cu o cerere privind prelungirea termenului de deținere a acestora.

Banca poate lua activele materiale pe termen lung, achiziționate în schimbul rambursării creditelor, cu scopul utilizării în activitatea sa (mijloace fixe).

3.14. CAPITALUL PROPRIU

Capitalul propriu al Băncii cuprinde capitalul statutar și suplimentar, rezervele, profitul (pierderea) nerepartizat al perioadelor de gestiune curente și precedente și capitalul secundar.

În conformitate cu prevederile legale și Statutul Băncii, Banca formează fondul de rezerva suplimentar la pierderile precis determinate ca alocări din profitul nedistribuit net după impozitare.

3.15. EVIDENȚA VENITURILOR, CHELTUIELILOR ȘI DETERMINAREA VENITULUI NET

Evidența veniturilor și cheltuielilor se ține conform Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare din Republica Moldova, SNC nr.3 "Componenta consumurilor și cheltuielilor întreprinderii", SNC nr.2 "Stocurile de mărfuri și materiale", SNC nr.12 "Contabilitatea impozitului pe venit", SNC nr.16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung", SNC nr.18 "Venitul", Nomenclatorului conturilor analitice de evidență a veniturilor și cheltuielilor, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Contabilitatea cheltuielilor se ține pe feluri de cheltuieli, potrivit naturii sau destinației acestora.

Contabilitatea veniturilor se ține pe tipuri de venituri, potrivit naturii sau sursei de proveniență a acestora.

Veniturile și cheltuielile aferente dobânzilor sunt reflectate în evidența contabilă și dările de seamă financiare, utilizând metoda calculării. Utilizarea metodei calculării în vederea determinării venitului net înseamnă reflectarea venitului în momentul prestării serviciilor bancare și nu în momentul încasării mijloacelor bănești, reflectarea cheltuielilor pe măsura apariției lor și nu la efectuarea plății. În scopul înregistrării tuturor veniturilor și reflectării acestora în perioada când acestea au fost câștigate, precum și a cheltuielilor, când acestea au fost suportate, prezenta metodă se aplică, la fel și în cazul evidenței plăților anticipate a veniturilor sau cheltuielilor și la evidența evaluării sumelor (de exemplu, la formarea

de reduceri pentru pierderi la credite, la calculul amortizării, etc.).

Aceasta se face pentru a putea compara veniturile și cheltuielile generate în aceeași perioadă de timp.

Cheltuielile pentru deplasare ale personalului sunt contabilizate conform Regulamentului cu privire la detașarea angajaților întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din Republica Moldova (Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.836 din 24 iunie 2002) cu modificările ulterioare.

Cheltuielile de publicitate sunt înregistrate în perioada în care acestea au fost efectuate.

Contractele de locațiune în care Banca este angajată sunt clasificate drept contracte de locațiune operațională. Cheltuielile aferente sunt înregistrate în contul de profit și pierderi, folosind metoda liniară pe parcursul perioadei de locațiune.

Cheltuielile de reprezentanță sunt reglementate prin Regulamentul cu privire la normele maxime ale cheltuielilor de reprezentare permise de a fi micșorate din venitul global (Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.130 din 6 februarie 1998).

Filialele Băncii realizează cheltuieli de reprezentanță numai cu permisiunea Sediului central al Băncii.

Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare se efectuează numai în baza deciziei Comitetului de direcție și sunt confirmate în corespundere cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de confirmare a donațiilor pentru scopuri filantropice și/sau de sponsorizare (Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.489 din 04 mai 1998).

Profitul sau pierderea se determină cu total cumulativ de la începutul perioadei de gestiune. Închiderea conturilor de venituri și cheltuieli se efectuează la finele anului.

La situația din 31 decembrie 2008 Banca va efectua calculul venitului impozabil reieșind din faptul, că pe parcursul anului, toate veniturile au fost incluse în conturile clasei a 4-a, iar cheltuielile - în conturile clasei 5-a a Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instituții financiare a Republicii Moldova, neluând în calcul cerințele fiscale.

Venitul impozabil se determină în baza venitului contabil în decursul perioadei de gestiune, corectat cu mărimea:

- a) diferențelor permanente;
- b) diferențelor temporare.

Diferențele permanente și temporare sunt luate în considerare la determinarea venitului impozabil al perioadei de gestiune în mărimea sumei abaterilor între veniturile și cheltuielile, reflectate în raportul privind rezultatele financiare calculate, prevăzute de S.N.C. și sumele veniturilor și cheltuielilor corespunzătoare lor, constatate de legislația fiscală.

Venitul net este determinat ca diferența dintre veniturile și cheltuielile înregistrate, care include și reducerile pentru pierderi la credite, veniturile și cheltuielile excepționale și impozitul pe venit.

Venitul net acumulat la contul 3504 "Profitul nedistribuit - anul curent" la începutul anului următor, după confirmarea de către compania de audit a dărilor de seamă financiare, este trecut la contul 3505 "Profitul nedistribuit - anii precedenți".

Repartizarea profitului se înregistrează în contabilitate pe destinații, conform deciziei Adunării generale a acționarilor privind repartizarea profitului anual, după aprobarea rapoartelor financiare anuale..

3.16. ANGAJAMENTELE CONDIȚIONALE

Banca efectuează operațiuni și tranzacții în numele clienților săi sau din nume propriu, care la momentul dat nu pot fi reflectate nici ca active, nici ca obligațiuni în bilanțul contabil, dar care pot influența considerabil gradul de risc la care este supusă Banca deoarece ele sunt în marea majoritate irevocabile și nu pot fi retrase fără riscul de a suporta penalități sau cheltuieli suplimentare.

Banca reflectă astfel de eventualități și angajamente condiționale la articole în afara bilanțului, cum ar fi:

- a) echivalenți direcți ai creditelor, inclusiv garanțiile generale de neadmitere a datoriei, garanțiile

- acceptului bancar și acreditivele de rezervă, care servesc ca garanții financiare pentru credite și hârtii de valoare;
- b) obligațiuni condiționale privind anumite tranzacții, inclusiv garanții executorii, garanții pentru licitații, garanții și acreditive de rezervă legate de tranzacții separate;
  - c) eventualități condiționale de scurtă durată legate de comerț, care se autolichidează, provenite din circulația mărfurilor, cum sunt acreditivele documentare, când expedierea de bază se utilizează ca asigurare;
  - d) acordurile de comercializare și răscumpărare, care nu se reflectă în bilanțul contabil;
  - e) articolele legate de ratele dobânzii și de cursul de schimb valutar, inclusiv tranzacțiile în numerar și la termen;
  - f) alte angajamente;
  - g) angajamente de emiterie și decontare a cambiilor.

3.17. CONTABILITATEA IMPOZITULUI PE VENIT

La sfârșitul anului de gestiune Banca reflectă toate veniturile și cheltuielile obținute din activitatea sa ca profit (pierdere) nedistribuit al anului de gestiune.

Banca determină venitul impozabil în baza venitului în decursul perioadei de gestiune corectat cu mărirea:

- a) diferențelor permanente;
- b) diferențelor temporare,

calculate în conformitate cu S.N.C. 12 "Contabilitatea impozitului pe venit".

Diferențele permanente și temporare apar datorită deosebirilor dintre regulile calculului venitului impozabil în conformitate cu legislația fiscală și regulile de determinare a venitului contabil stabilite de S.N.C.

Banca reflectă ca activ amânat privind impozitul pe venit - suma impozitului pe venit, care urmează să fie recuperată în perioadele viitoare.

Banca reflectă în bilanțul contabil ca datorii amânate privind impozitul pe venit - suma impozitului pe venit, care va fi primită în perioadele de gestiune ulterioare în legătură cu diferențele temporare impozabile.

Sediul central al Băncii calculează și prezintă Inspectoratului Fiscal Declarația cu privire la impozitul pe venit al persoanei ce practică activitatea de antreprenariat.

Impozitul pe venit se va calcula în conformitate cu legislația fiscală în vigoare.

3.18. CONTABILITATEA ALTOR IMPOZITE ȘI TAXE

Calcularea impozitelor se efectuează conform prevederilor Codului fiscal, Legii bugetului pentru anul 2008, Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2008 și Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2008.

Sediul central al Băncii prezintă dările de seamă fiscale la Inspectoratul Fiscal de Stat al sectorului Buiucani cu anexarea calculelor pentru fiecare subdiviziune (filială, reprezentanță).

La Sediul central al Băncii se calculează următoarele impozite și taxe:

- Contribuțiile asigurărilor sociale de stat;
- Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală;
- Impozitul pe venit reținut din plățile salariale;
- Impozitul pe bunurile imobiliare;

- Taxa în fondul rutier;
- Taxa pentru amenajarea teritoriului;
- Impozitul funciar.

Filiala Băncii calculează următoarele impozite și taxe și prezintă calculele corespunzătoare Direcției contabilitate din cadrul Sediului central al Băncii:

- Taxa pentru apă;
- Alte taxe prevăzute de autoritățile locale;
- Impozitul pe venit reținut la sursa de plată de la persoane fizice rezidente și de la nerezidenți.

Sediul central al Băncii, în baza calculelor primite din Filialele, Băncii transferă în buget toate impozitele și taxele și întocmește dările de seamă generalizatoare pe toată Banca cu divizarea pe subdiviziuni și le prezintă Inspectoratului Fiscal.

Calcularea și evidența taxei pe valoarea adăugată se face conform prevederilor titlului III al Codului Fiscal și Procedurii privind calcularea și evidența taxei pe valoarea adăugată, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii nr. 122 din 21.06.2007.

Fiecare Filială prezintă Direcției contabilitate din cadrul Sediului central al Băncii informația privind procurările și livrările efectuate pe parcursul lunii gestionare, legate de taxa pe valoarea adăugată. Filialele transferă suma datorată în buget la Sediul central al Băncii.

Sediul central al Băncii generalizează informația primită din Filiale, întocmește calculul final al Declarației privind taxa pe valoarea adăugată, îl prezintă Inspectoratului Fiscal și efectuează transferul în buget.

Impozitul pe venit reținut la sursa de plată este calculat în conformitate cu articolele 88–92 ale Codului Fiscal și Instrucțiunea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat privind reținerea impozitului pe venit la sursa de plată din 19.12.2001.

CAPITOLUL 4. DĂRI DE SEAMĂ FINANCIARE

Banca alcătuiește și prezintă conform SNC 30 "Dezvăluiri în dările de seamă financiare ale băncilor și altor instituții financiare" următoarele dări de seamă financiare:

- a) Raportul privind rezultatele financiare;
- b) Bilanțul contabil;
- c) Raportul privind fluxul mijloacelor bănești;
- d) Nota explicativă la raportul contabil.

1. Raportul privind rezultatele financiare (Anexa 1)

Raportul privind rezultatele financiare se întocmește după modelul stabilit de Banca Națională a Moldovei.

Veniturile și cheltuielile procentuale se reflectă în darea de seamă după metoda calculării.

La valoarea netă este ținută evidența veniturilor/cheltuielilor rezultate din vânzarea și reevaluarea hârtiilor de valoare și a valutelor străine.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt descifrate separat.

Profitul (pierderea) net(ă) este calculat(ă), ca diferența dintre suma veniturilor și suma cheltuielilor.

Reducerile pentru pierderi la credite sunt formate din contul cheltuielilor până la impozitare.

Separat sunt descifrate veniturile și cheltuielile, care nu provin din dobânzi.

2. Bilanțul contabil (Anexa 2)

Bilanțul contabil este întocmit în lei moldovenești după modelul aprobat de către Banca Națională a Moldovei.

În bilanțul contabil activele și pasivele sunt grupate în dependență de conținutul și natura lor și sunt reflectate după criteriul micșorării lichidității.

3. Raportul privind fluxul mijloacelor bănești (Anexa 3)

Fluxul mijloacelor bănești reprezintă intrările și ieșirile mijloacelor bănești și echivalentele acestora.

Mijloacele bănești sunt mijloacele Băncii din conturile "Nostro", numerar în casierie și bancomate, și depozitele la vedere.

Echivalentele mijloacelor bănești reprezintă investițiile financiare pe termen scurt și extrem de lichide care pot fi ușor convertite în sume determinate de mijloace bănești, al căror risc de schimbare a valorii este nesemnificativ.

4. Nota explicativă la raportul contabil

Nota explicativă la raportul contabil include o descifrare mai detaliată a sumelor reflectate în bilanțul contabil și în dările de seamă financiare, precum și informații suplimentare.

CAPITOLUL 5. CONTROLUL ÎN CADRUL CONTABILITĂȚII

Controlul intern în cadrul contabilității urmărește respectarea prevederilor actelor normative, corectitudinea utilizării mijloacelor financiare și materiale, organizarea rațională a circuitului documentelor în Bancă și altele.

Controlul preventiv include atât efectuarea operațiunilor proprii ale Băncii, cât și efectuarea operațiunilor solicitate de către titularii de conturi deschise în Bancă.

Se supun în mod obligatoriu controlului preventiv toate operațiunile economice și financiare executate de către Bancă.

Persoanele care execută controlul preventiv răspund conform legislației în vigoare pentru legalitatea și efectuarea operațiunilor cuprinse în documentele prezentate de subdiviziunile respective.

Controlul curent include controlul îndeplinirii de către executorul responsabil a obligațiilor sale de serviciu. Contabilul-șef sau persoanele împuternicite au obligația de a efectua zilnic controlul curent.

Controlul ulterior include controlul sistematic al situației evidenței și circuitul documentelor, legalitatea și corectitudinea perfectării operațiunilor economice și financiare efectuate.

Periodicitatea și obiectivul controlului ulterior se stabilește de către conducătorul Băncii (Filialei), contabilul-șef sau de către altă persoană împuternicită.

N. Șchendra,

Contabil-șef

FIȘA ACTULUI NORMATIV

	Numele, prenumele	Funcția	Denumirea subdiviziunii	Data	Semnătura
Emitent	Nina Șchendra	Director direcție - contabil șef	DCT		
Coordonatori	Olga Cecan	Director direcție	DTM		
	Svetlana Reșitco	Director direcție	DAI		
	Corneliu Popovici	Director direcție	DJ		
	Cornelius Gîscă	Director direcție	VRI		
	Ala Musca	Director direcție	DCB		
	Liudmila Vangheli	Director direcție	DTB		
	Maria Neamțu	Director direcție	DJJ		
	Svetlana Greco	Șef secție	Secția MPB		
Actualizator					
Persoanele/ Subdiviziunile vizate	Toate subdiviziunile Băncii				